

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

30. An ferentes suffragium ad aliquod injustum opus teneantur singuli restituere in integrum, ut v. g. in comitiis, seu Parlamento, si aliqui ferunt votum pro injusto tributo? Idem est dicendum de ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76429)

Ex quo etiam in textu huius Resolutionis alij duo casus circa hoc inferuntur. Ex p. 1. tr. 3. Ref. 19.

§. 1. **R**espondeo negativè: tunc enim non potest aliquis absentare se à Parlamento. Et ratio est clara: quia, quando omnes tenentur concurrere, vnus cum suo voto potest impedire iniustam conclusionem faciendam: ergo tenentur. Ita DD. *suprà* citati, & quos adduximus in §. 14. Unde inferitur, quòd male faciant illi, vt rem iniustam concludant, rogant aliquem, * vt pro tali die se absentet à Parlamento, & male faciet iste se absentando, vt docet Alphons. Azeued. in *addit. ad Cur. Pis.* lib. 2. c. 8. Ioan. de Maderiaga in *libro de Senatu*, c. 28. §. 2. Idem est, si dum pro iniusta aliqua re, & conclusione agitur, & sunt in loco Comitiorum, quis data opera accipit occasionem loquendi cum aliquo, & illum exire facit extra Comitium, vt interim sine ipsius voto, & presentia; statim res concludatur, in his enim casibus, si vt dixi, ex industria id facerent, ambo peccarent. Notentur hæc pro praxi, & maximè in efficiendis Regnicolis, in quo casu omnes concurrere debent.

RESOL. XXX.

An ferentes suffragium ad aliquod iniustum opus tenentur singuli restituere in integrum, vt v. g. in Comitijis, seu Parlamento, si aliqui ferunt votum pro iniusto tributo?

Idem est dicendum de pluribus eandem iniustitiam suadentibus, quando singulorum consilium sine aliorum consilio non fuisset efficax. Ex p. 4. tr. 4. & Milc. Ref. 79.

§. 1. **V**t si, v. g. in comitijs, seu Parlamento aliqui ferrent votum pro iniusto donatio; & affirmatiuè respondendum est, quia quando singuli cooperati sunt ad totum damnum in indiuiduo, omnes tenentur restituere in integrum, vt communiter testantur Doctores.

2. Verum non reticeam, de hac sententia valde dubitare virum doctum Henricum Strouerdorff, qui pulcherrima commentaria nouissimè edidit in *questiones D. Thomæ de iust. & iure quest. 62. art. 8. disp. 4. concl. 2.* vbi sic ait. Vt verum fatear, mihi non videtur hæc sententia, quantumuis sit communis, vniuersaliter ita omnino certa, nam etiamsi pluribus concurrentibus ad idem damnum quod sine tali concursu in specie, qualem illi conferunt, sine causa totius damni, non sunt tamen causæ adæquate totius damni, sed causæ partiales, seu inadæquate quia concursus, quem singuli conferunt, non est sufficiens ad inferendum damnum, sed ex omnibus simul iudicis sit vnus concursus sufficiens, vt apertissimè patet, in pluribus auferentibus vnum marmoreum lapidem, quem singuli auferre poterant. Confirmatur, quia quando plures vnam nauem trahunt, quam vnus trahere non poterat, non sunt singuli totalis causæ promotionis nauis, neque singulis debetur integra merces, quæ danda est pro tractione nauis, sed debent illam inter se diuidere: ergo pari modo si cum profunt, non debeat singulis integrum præmium, neque cum obsunt, debebunt singuli integrum damnum, & ideo secundum hanc sententiam existimo plures ferentes suffragium ad aliquod iniustum opus non teneri singulos fortè restituere in integrum. Idem dico de pluribus eandem iniustitiam suadentibus, quando singulorum consilium sine consilio aliorum non fuisset efficax. Ita Strouerdorff *ubi supra*, qui etiam notat hanc sententiam docuisse publicè in Academia

Louaniensi anno 1615. Doctorem Alardum VVielium, Professorem in dicta Vniuersitate. Sed, vt dixi, communis sententia DD. est in contrarium.

RESOL. XXXI.

An in Parlamento possint congregari tribuere aliqua donatiua Domino, Proregi?

Et dato quod licentia Regis adesset, vt Parlamentarij possint offerre donatiuum aliquod Proregi; an sufficeret maior pars ad concludendum dictum donatiuum, vel debent concurrere omnes Parlamentarij? Ex p. 1. tr. 3. Ref. 29.

§. 1. **R**espondeo negativè, cum Mastrill. de *Ma-* ^{Sup. hoc in} *gistr. tom. 2. lib. 5. cap. 15. num. 2. 27.* ^{fra in Ref.} quia sunt expressè prohibita *ex cap. Caroli 165. &* ^{35. §. In Ref.} *litteris Regalibus sub die 20. Octob. 1612.* tempore regiminis Marchionis Villenæ, in hoc Siciliae Regno & ego puto, quòd etiamsi adesset licentia Regis: vt Parlamentarij possint offerre donatiuum aliquod Proregi; quòd non sufficeret maior pars ad concludendum dictum donatiuum, sed omnes concurrere deberent: quia maior pars non potest præiudicare etiam vni ex his, quæ sunt communia singulorum: & quando efficitur alicui præiudicium in singulari, tunc omnium consensus requiritur, vt ex multis iuribus probat Mastrill. *ubi supra* cui ego addo Azeued. in *addit. ad Cur. Pisan.* lib. 2. cap. 15. Barbof. in *collecl. tom. 1. lib. 1. tit. 2. c. 6. num. 6. Gom. tom. 2. var. c. 3. num. 14. Villagut. tract. de reb. Eccles. non ritè alien. lib. 1. p. 1. c. 101. num. 7. & 8. & c. 102. num. 7.* Et est dispar ratio de donatio, quod præbetur Sereniss. Regi, vbi sufficit maior pars: quia, vt in *prima Resol.* firmauimus, dicta donatiua non sunt voluntaria; sed reuerà necessariò debentur Regi: quod non procedit in donatiuis faciendis Domino Proregi, quia omninò sunt voluntaria; & idè omnes concurrere debent, quia de omnium agitur præiudicio.

RESOL. XXXII.

An Regnicola habentes rationes probabiles de iniustitia donatiui facti in Parlamento possint non soluere collectas, & vectigalia imposita ab vniuersitatibus pro soluendo dicto donatiuo, etiamsi pro Rege, & iniustitia donatiui ad sint alia rationes probabiles?

Et an in tali casu defraudantes supradicta donatiua, collectas, & vectigalia teneantur ad restitutionem? Ex p. 1. tr. 3. Ref. 21.

§. 1. **D**ifficilis, sed pulchra questio. Prima opinio asserit, posse in hoc casu, subditos, sine vilo conscientie scrupulo, vectigalia fraudare. Ita Lessius *lib. 2. cap. 33. dub. 9. num. 67.* Sanchez in *Opere morali, tom. 2. lib. 6. cap. 3. num. 7.* Reginaldus *tom. 1. lib. 10. cap. 25. sect. 1. num. 374.* Saneius *disp. 23. num. 35.* Vegha in *sum. p. 1. cap. 15. cas. 11. §. 6. num. 9.* Megala in *p. 2. lib. 2. cap. 17. q. 8. n. 131. & 132.* Nau. de *restit. lib. 3. c. 1. p. 3. n. 261. dub. 12.* Salon. *tom. 1. q. 5. art. 4. contr. 2.* Bartol. à S. Faustino in *specul. Confess. disp. 33. q. 27. n. 3.* & Episcopopus Malder. in *2. 2. tract. 5. cap. 6. dub. 4. §. dicto sexto* cum alijs. Et ratio est: quia, quando vtrumque probabile est, tributi causam esse iustam, & iniustam, exigit Princeps iustè, & negat etiam populus iustè, quasi bello vtrinque iusto, ex ignorantia Secùdò, in dubio melior est còditio possidètis: at populus in hoc casu

Sup. hoc in tom. 8. tr. 1. Ref. 15. cursum ante medium, & in Ref. 18. Sic breuiter, in fine, & in Ref. 19 & ibi in tr. 7. doct. in Ref. 60. per totam. Et si vells scire quid est.

Sup. hoc in tom. 8. tr. 1. Ref. 15. cursum ante medium, & in Ref. 18. Sic breuiter, in fine, & in Ref. 19 & ibi in tr. 7. doct. in Ref. 60. per totam. Et si vells scire quid est.